

Slag om het Wierdense veld (2)

Onderzoek naar de effecten van vernatting van het Wierdense Veld werd vlak voor afronding stopgezet. Dit gebeurde nadat tussentijdse resultaten hadden uitwezen dat geen van de doorgerekende scenario's zou leiden tot het behalen van de beoogde natuurdoelen. Onderzoekers moesten hun onafgemaakte werk inleveren. STAF onderzocht de kwestie.

Het natuurbeleid levert werk en inkomsten aan onderzoeksbureaus. Onderzoekers leveren dan ook niet graag openlijk kritiek op hun financiers: natuurorganisaties en overheid. Wie lastig is, loopt risico niet meer mee te mogen doen aan onderzoeksprojecten. Om deze reden hangen onderzoekers niet graag aan de grote klok, dat hun onderzoek voor afronding werd stopgezet.

Aan een groep onderzoekers was

gevraagd een aantal scenario's voor vernatting van het Wierdense Veld door te rekenen. Aan het einde van de rit bleek dat geen van de scenario's zou leiden tot het behalen van de beoogde natuurdoelen. De onderzoekers moesten vervolgens hun niet afgemaakte werk inleveren bij de opdrachtgever.

Een betrokken onderzoeker, die anoniem wil blijven, baalt ervan dat het werk niet kon worden afgemaakt: "zo willen wij niet werken". Hij laat

STAF in vertrouwen een email lezen. Hier staat in dat er ingrijpender maatregelen nodig zijn om de beoogde doelen te halen en dat daarom nieuwe politieke keuzes zijn vereist. Bovendien is het nog maar de vraag of de doelen dan wél worden gehaald. Dit alles is waarschijnlijk de oorzaak van het stopzetten van de werkzaamheden, denkt hij.

PROVINCIE ONTKENT

STAF vraagt bij Provincie Overijssel

de niet afgemaakte onderzoeksrapporten op. Deze worden vlot toegemailed. Het is duidelijk te zien dat het hydrologische rapport niet af is. Er zijn lege pagina's en er is emailcorrespondentie ingevoegd met vragen, die kennelijk nog verwerkt hadden moeten worden. Als STAF hierover vragen stelt, belt de woordvoerder van de provincie op. Deze benadrukt dat de rapporten wel zijn afgerond. Per mail bevestigt Provincie Overijssel dat de rapporten als eindversie zijn besproken in de Bestuurlijke Advies Commissie van het Wierdense Veld.

Als STAF de 'afgeronde versie' waarover de Provincie spreekt in handen krijgt, blijkt die nog maar 25 pagina's te tellen. Het niet afgemaakte werk telt 59 pagina's. Alle delen die zichtbaar niet af waren, zijn verwijderd, waardoor de 'afgeronde versie' voor de buitenwereld compleet lijkt.

Als STAF doorvraagt, verwijst Provincie Overijssel naar LTO Noord. "LTO Noord was de projectleider."

LTO BEVESTIGT

LTO Noord, die de rol van projectleiding vervulde, reageert verbaasd. De organisatie

verkeerde in de veronderstelling dat er helemaal geen onderzoeksrapport was verschenen.

Zij vindt het ook vreemd dat Provincie Overijssel voor vragen over het onvoltooide onderzoek naar LTO Noord verwijst. "Provincie Overijssel was de opdrachtgever, niet wij. Provincie Overijssel betaalde het onderzoek, niet wij. De provincie bepaalde wat er wel en niet onderzocht werd, dat werd niet bepaald door LTO Noord", aldus de woordvoerder.

Wat is volgens LTO Noord de reden dat het onderzoek werd stopgezet? "Er werden enkele maatregelen doorgerekend. Uit de tussenliggende onderzoeksresultaten bleek dat de doelen niet gehaald zouden worden, en dat er aanvullend onderzoek moest komen naar meer opties. Toen duidelijk werd dat de doelen met de beoogde maatregelen niet haalbaar waren, heeft LTO dit direct aangekaart bij Provincie Overijssel. Er is gevraagd om extra geld voor het aanvullende onderzoek. Tot op de dag van vandaag heeft Provincie Overijssel hierover geen besluit genomen", aldus de woordvoerder. ■

Goedkopere optie niet onderzocht

Provincie Overijssel kiest voor de optie waarbij 180 hectare aangrenzende boerengrond ingrijpend wordt vernat en deels aangekocht. Kosten: 20 miljoen euro. De vraag rijst of ook is overwogen een ondoorlatende wand te plaatsen tussen natuurgebied en agrarisch gebied.

Volgens de Covernotitie Bestuurlijk Overleg N2000 Wierdense Veld (28 augustus 2019) wordt de aanleg van een folieschermbaan voorgesteld als maatregel. Waarom niet? In een rapport van Artesia Water Research staan de volgende argumenten: "... het natuurlijke karakter en de beleving van het gebied gaan hiermee voor een deel verloren. Het systeem is per definitie niet duurzaam, maar vergt energie en continu beheer en onderhoud. In de aanpak tot dusver is gekozen om de natuurlijke hydrologische en ecologische verbindingen met de omgeving een beetje te herstellen en te verbeteren. De hydrologische verbinding zou met name door de aanleg van kunstmatige schermen worden gedwarsboomd. STAF vraagt Artesia naar de onderbouwing van deze argumenten. Het onderzoeksbureau verwijst naar bureau Tauw, maar ook die zegt hiernaar niet te hebben gekeken. Provincie Overijssel kan de onderbouwing ook niet geven, maar stuurt wel twee rapporten. Deze maken kort melding van een eerdere plaatsing van folieschermen in het gebied. LTO Noord zegt dat deze optie niet is onderzocht en doorgerekend.

"Een scherm plaatsen zou net zo effectief kunnen zijn, maar is veel goedkoper", zegt Henk Rampen, voormalig regiodirecteur en terreinbeheerder bij Natuurmonumenten. Voordeel van een scherm is bovendien dat het minder schade geeft voor de omgeving. Deze optie had serieus onderzocht moeten worden. Er worden enorme investeringen gedaan in het gebied, dan is een zakelijke afweging van alternatieven op basis van een kosten-baten analyse op zijn plaats..

Links het Wierdense Veld. Foto: Shutterstock/Wirestock Creators